

Winnaars Museumprijs 2011

De Museumprijs, een initiatief van Openbaar Kunstbezit Vlaanderen en het advocatenkantoor Linklaters, beloont elk jaar een Vlaams, een Brussels en een Waals museum met elk 10.000 euro. Publieksvernieuwing en publieksbetrokkenheid zijn de hoekstenen van de prijs. De uitreiking van de editie 2011 vond plaats op dinsdag 22 mei 2012 in het Museum van Elsene.

WINNAARS MUSEUMPRIJS 2010

Brussel

Hortamuseum

Vlaanderen

STAM, Gent

Wallonië

Musée international du Carnaval et du Masque, Binche

WINNAARS PUBLIEKSPRIJS

Brussel

Magritte Museum

Vlaanderen

STAM, Gent

Wallonië

Musée gaumais, Virton

WINNAARS PRIJS VAN DE KINDERJURY

Brussel

art)&(marges museum

Vlaanderen

De wereld van Kina, Gent

Wallonië

Musée royal de Mariemont, Morlanwelz

WINNAARS MUSEUMPRIJS 2012

BRUSSEL

Hortamuseum

Het is logisch dat een museum gewijd aan een wereldarchitect zich in een architecturaal boeiend pand bevindt. Maar met het Hortamuseum is er meer aan de hand: dat is gevestigd in de baanbrekende privéwoning en in het atelier van Victor Horta (Gent 1861-Brussel 1947). Die behoren sinds 2000 tot het Unesco-Werelderfgoed. De twee bouwwerken kwamen tot stand tussen 1898 en 1901. Op de benedenverdieping en op de bel-etage staan ze met elkaar in verbinding. Zoals het een art nouveau-architect betaamt, maakte Horta van zijn woning – de architectuur én de binneninrichting – een kunstwerk op zichzelf. Sinds 1969 stelt de gemeente Sint-Gillis dit gebouw open als museum. Dat beschikt over een uitzonderlijk documentatiecentrum met privé-archieven, een fotoarchief en een bibliotheek over art nouveau.

Juryrapport

De jury bewondert de consequente manier waarop het Hortamuseum reeds meer dan twintig jaar het patrimonium van Horta verdedigt en minutieus restaureert. De figuur van architecte Barbara Van der Wee is hier onlosmakelijk mee verbonden.

Sinds de restauratie is voltooid, kan het museum ten volle haar publiekswerking ontplooiën. Niet alleen wil het museum jongeren laten kennismaken met de kunst van Horta maar wil het ook wijzen op de noodzaak van de vele ambachten die bij zo'n architectuur en restauratie komen kijken.

De aankoop van het aanpalende huis van Jules Brunfaut voor het onthaal van de bezoekers, met een cafetaria, een tentoonstellingszaal, plaats voor kantoren en voor het unieke archief en imposante bibliotheek, zal een stimulans geven aan de groeiende publiekswerking.

Tegelijkertijd herwaardeert deze uitbreiding het museum als kenniscentrum over Horta en de art nouveau dat door talloze studenten en vorsers uit heel de wereld wordt geconsulteerd.

In de publiekswerking heeft het museum zowel oog voor het materiële als het immateriële, zoals de muzikaliteit van architectuur of de subtiele lichtinval door het gekleurde glas.

Het museum claimt niet haar unieke positie en wil geen eiland zijn in de stad. Het verwijst met plezier door naar andere sites en doet dit ook letterlijk met een plannetje op de toegangstickets dat naar ander patrimonium leidt.

De jury hoopt dat met deze bekroning de verschillende spelers in het Brusselse rond het thema van de art nouveau meer en beter zouden samenwerken. Wat het Hortamuseum al zo lang presteert kan een voorbeeld zijn voor vele anderen.

VLAANDEREN

STAM, Gent

Sinds 9 oktober 2010 kan men in het STAM terecht voor de perfecte introductie tot Gent. Men vindt er niet alleen het geheugen van de stad, maar ook de polslag van de hedendaagse stad én een blik op de toekomst. Daarna verwijst het STAM door naar de stad zelf, want die is het absolute topstuk van het Stadsmuseum. Na een grondige renovatie van de schitterende Bijlokeabdij en de aanbouw van een hedendaags inkomgebouw opende het STAM de deuren. Het verhaal van de stad wordt er uit de doeken gedaan aan de hand van sprekende stukken uit de brede collectie Gent. De pandgangen van de abdij stippelen een chronologisch parcours uit, de zijzalen brengen de opeenvolgende periodes in beeld. Multimediale toepassingen nemen de bezoekers mee op reis door de tijd langs Gentse straten, pleinen, steegjes en buurten. Zo maakt het STAM de vele lagen van de stad voor iedereen leesbaar. Het verleden is het vertrekpunt, maar niet het eindpunt: vanuit het verleden bekiijkt het STAM het heden en maakt het een projectie naar de toekomst. Dit alles in een historisch kader met een eigentijdse aanpak, net als Gent zelf.

Juryrapport

De jury looft de organische manier waarop het Gentse stadsmuseum tot stand kwam. Bescheiden werkt het museum sinds de opening verder en ontplooidde een indrukwekkende publiekswerking die een groeiende aantal bezoekers blijft boeien.

Het museum heeft een echte voorbeeldfunctie en andere toekomstige stadsmusea laten er zich graag door inspireren. Het is niet enkel een museum over de stad, maar in de eerste plaats een museum van en voor de stad.

Als stadsmuseum kijken de medewerkers zowel naar het verleden, het heden als naar de toekomst. Kunst, erfgoed en urbanisme gaan er hand in hand. Het STAM heeft een duidelijke identiteit en een helder en herkenbaar verhaal. Boeiende tentoonstellingen met niet altijd voor de hand liggende onderwerpen illustreren de consequente keuze voor inhoudelijk sterke verhalen. Ze maken het begrip stedelijkheid bevattelijk.

Het museum is geen eiland in de stad. Voor de tentoonstellingen gaat het graag partnerschappen aan met en doet het een beroep op de expertise en de collectierijkdom van andere culturele, socio-culturele en wetenschappelijke spelers en organisaties in het Gentse. In die zin speelt het STAM een niet te onderschatten verbindende rol.

Het museum is goed toegankelijk voor rolstoelgebruikers en voor rondleidingen kan je een doventolk aanvragen. Ook aan andere kansgroepen besteedt het museum op een subtiel en niet-stigmatiserende wijze aandacht.

De jury vindt dan ook dat het museum perfect slaagt in haar missie: het cultureel erfgoed en het geheugen van de stad toegankelijk en actueel te maken voor iedereen.

Het museum kreeg al meerdere prijzen maar de jury schenkt met veel genoegen dé Museumprijs voor Vlaanderen aan dit museum.

WALLONIË

Musée international du Carnaval et du Masque, Binche

Het Internationaal Carnaval- en Maskermuseum is uniek in Europa. In dit museum ontdekt de bezoeker ruim 10.000 maskers en vermommingen uit de hele wereld. Het laat kennis maken met de fascinerende wereld van winterfeesten en carnavals, de rituele functies van maskers in de vijf werelddelen. Het gaat zowel om gemaskerde feesten op het platteland als de grote stadscarnavals van Europa en natuurlijk ook om het beroemde carnaval van Binche.

Juryrapport

De Jury waardeert de evolutie van het museum doorheen de tijd. Het museum bestaat al sinds het einde van de 19de eeuw. Sinds 1975 groeide de organisatie van een bescheiden instelling naar een modern museum met meer dan 30.000 stukken, bijna 9.000 kostuums en een open blik op de buitenwereld. Het erfgoed komt allang niet meer uit Binche alleen maar uit vele landen, zoals Oostenrijk, Duitsland, Nigeria, Burkina Faso, Japan en Nepal. De jury looft de wisselwerking tussen het lokale en het globale, tussen de aandacht voor de eigen gebruiken en rituelen en die van andere culturen.

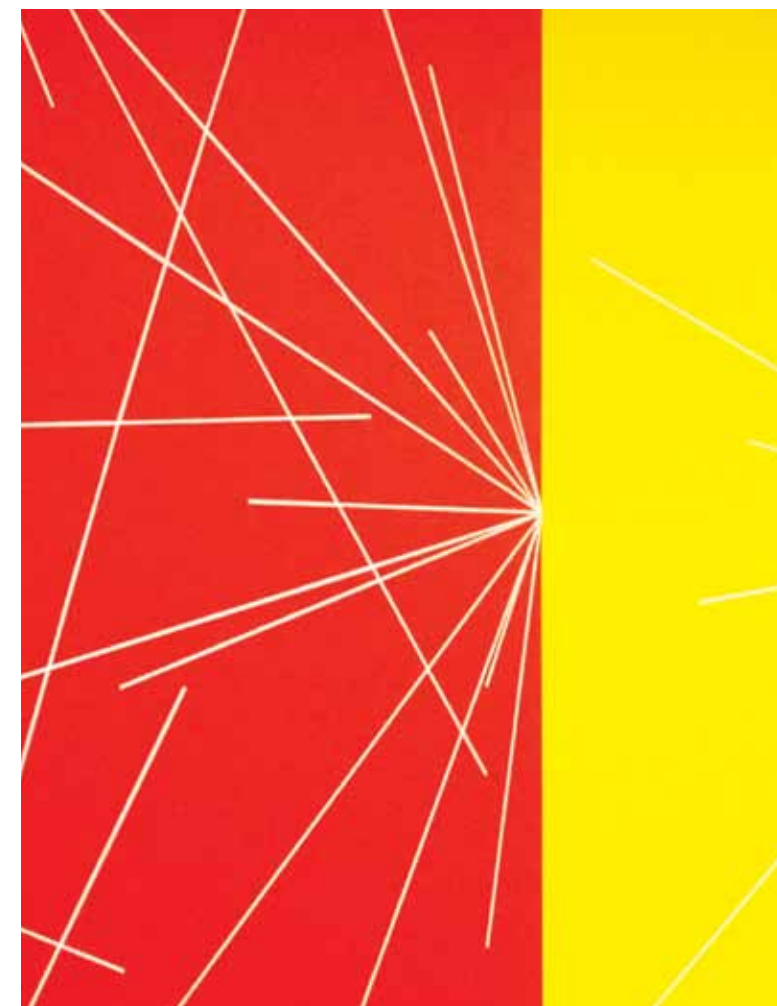
Doorheen de tijd ontwikkelde het museum zich ook als kenniscentrum inzake de materiële en immateriële aspecten van internationale carnavalcultuur en rituelen waarbij maskers en vermomming centraal staan. De brede blik van het museum, de rijkdom van de collectie, de expertise en het professionalisme uit zich ook in de vele binnen- en buitenlandse samenwerkingsverbanden, tentoonstellingsprojecten en aanvragen voor collectiemobiliteit.

De jury looft verder het consequente en doordachte doelgroepenbeleid van het museum. Het museum heeft extra aandacht voor de kinderen en wijdt een volledige verdieping aan hen. Het jonge publiek krijgt een rondleiding langs de vijf continenten en kan van achter een masker op zoek gaan naar haar eigen identiteit. Daarbij wordt een beroep gedaan op alle zintuigen.

Een grondige verbouwing van het museum is bijna afgerond en zet de toegankelijkheid van de bezoeker op de eerste plaats. Maar ook voor de scenografie van tijdelijke tentoonstellingen werkt het museum samen met specifieke organisaties, zodat het tentoonstellingsparcours ook te volgen is met een rolstoel. Ook minder begoede groepen in de samenleving kunnen het museum bezoeken dankzij aangepaste toegangsprijzen. Op vraag is er voor slechthorenden en doven een rondleiding in gebarentaal mogelijk.

Een groeiende interesse en bezorgdheid voor dit immaterieel erfgoed zorgde ervoor dat de Unesco enkele jaren geleden het Carnaval van Binche erkende als Meesterwerk van het Mondeling en Immaterieel Erfgoed van de mensheid.

De jury is ervan overtuigd dat dit erfgoed in goede handen is en hoopt dat de prijs tot een groter aantal bezoekers mag leiden vanaf de heropening in juni van dit jaar.

SOL LEWITT

Colors

21.06.12 × 14.10.12

M - Museum Leuven presenteert voor het eerst in België 25 muurtekeningen in kleur van de Amerikaanse conceptuele kunstenaar Sol LeWitt (1928-2007). De monumentale werken worden rechtstreeks op de muren van het museum aangebracht en omspannen LeWitts carrière, van de vroege pen- en potloodtekeningen tot de werken in Oost-Indische inkt en acryl.

In samenwerking met M presenteert het Centre Pompidou-Metz een retrospectieve van zwart-wit muurtekeningen.

M - MUSEUM LEUVEN
L.VANDERKELENSTRAAT 28, B-3000 LEUVEN
T. +32 (0)16 27 29 29 | E. M@LEUVEN.BE

WWW.MLEUVEN.BE

Linklaters

